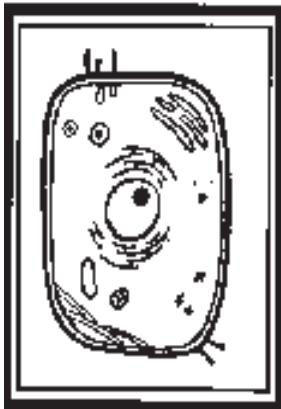

ЖЬВЁЛЫ —
ZWIERZĘTA

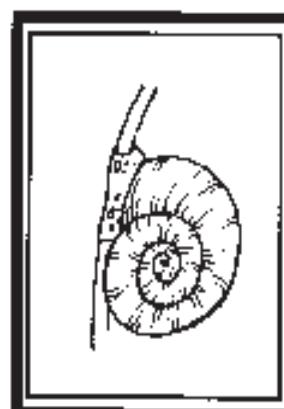
найпрасцейшыя
pierwotniaki

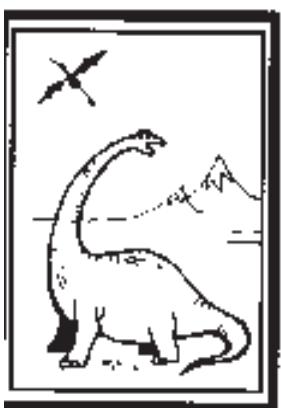
губкі
gąbki

кольчатыя чарвякі
pierścienice

мал'оскі — міęczакі
сылмакі — ślimaki

земнаводныя /
амфібії — amfibie

паўзуны — płazy
гады — gady

рукакрылые
latawce

аднапраходныя
stekowce

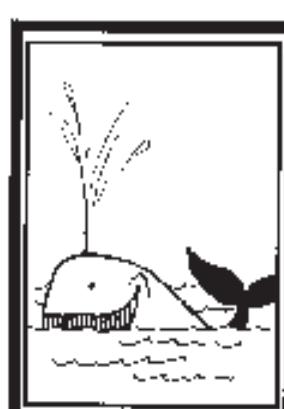
грызуны
gryzonie

кажданы
 Nietoperze

ластаногія
płetwonogie

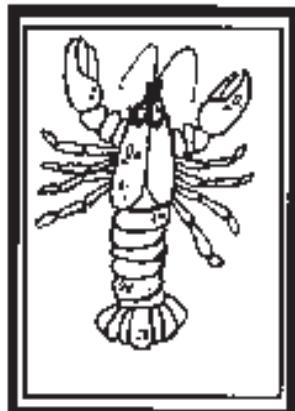

кітападобныя
walenie

209

кішачна-поласьцевая — jamochlony
чарвякі — robaki
плоская чарвякі — płazińce / robaki płaskie
створкавыя мал'оскі — małże
галаваногія мал'оскі — głowonogi
суставаногія — stawonogi
хрыбетныя — kręgowce

птушкі — ptaki
сысуны — ssaki
зывярьы — zwierzeta / zwierzyna
зайцы — zajace
драпежныя — drapieżne
няпарнакапытныя — nieparzystokopytne

ракападобныя
skorupiaki

павукападобныя
rajęczaki

рыбы — ryby

тарбаносы
torbacze

бяззубкі
szczerbacze

кузуркаёдныя
owadożerne

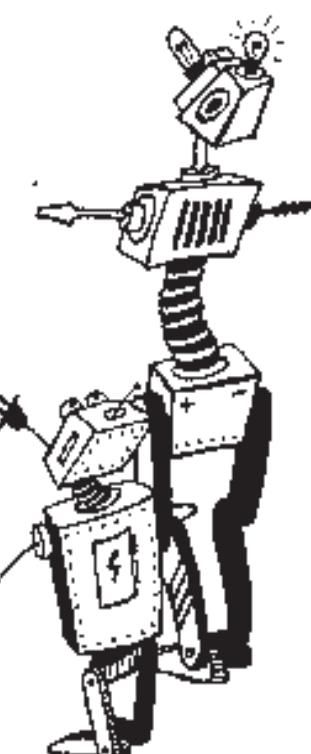
парнакапытныя
parzystokopytnie

хобатныя
trąbowce

прыматы
naczelne

Czy to prawda, tato,
że człowiek jest
naszym najbliższym
przodkiem?

Ці праўда, тата, што
наш найбліжэйшы
продак — чалавéк?

210

- істота** — **istota**
стварэнъне — **stworzenie**
 1. **істотка** — **żyjątko**
 2. **мікраарганізм**
 1. **жывёла** — **zwierzę**
 2. **жывёліна**

жывёлы — **zwierzęta**

- свойскія — домовые
 лясныя — лесные
 марскія — морские
 назёмныя — земные
 палавыя — полные
 вадзяныя — водные
 траваедныя — растительноядные
 мясаедныя — мясоедные
 усяедныя — всеядные
 драпежныя — хищные

зывер — **zwierz**

1. **жывёльны** — **zwierzęcy**
 жывёльны арганізм — организм zwierzęcy
 2. **зывярыны**

211

- клясыфікацыя** — **klasyfikacja**
тып — **typ**
кляса — **klasa**
падклáса — **podklasa**
 1. **аддзéл** — **gromada**
 2. **грамадá**
 1. **гатунак** — **gatunek**
 2. **від**

212

A:

- комóрка** — 1. **каморка**
 2. **ячэйка**
 3. **клéтка**
 комóрка организму — клéтка арганізму

- клатка** — **клéтка**
 клатка schodowa — лесявичная клéтка

- B: 1. **пlyn komórkowy** —
 клéтковая вадкасьць
 2. **błona komórkowa** —
 клéтковая абалонка
 3. **jádro** — **ядро**

- C: **stworzenie**
wielokomórkowe — **шматклéтковая істота**

213

- rozrodzchy** — **дзетародны**
 komórka rozrodzca — дзетародная клéтка
płciowy — **полавы**

214

- jajnik** — **яéчнік**
 komórka jajowa — яéчная клéтка
племник — **спэрматазойд**

- 215 **zapłodnienie** — **апладненъне**
rozmnażanie — **размнажэнъне / расплод**

- rozplenienie** — **развод**
 pozostawić dla rozplenienia — пакінуць на развод
rozwód — **развод**
 rozwód po trzech latach wspólnego życia — развод пасыя трох гадоў супольнага жыцця

216

- rozmnożyć się** — **размножыцца / расплодзіцца**

1. **rozplenić się** — **развесьціся**
 rozpleniło się po całym świecie — разъялялося по ўсім сьвеце
 2. **rozwiesć się**
 Оjciec rozwiodł się z matką. — Бацька разъёўся з маткай.

217

- bakteria** — **бактэрыя**

- mikrob** — **мікроб**

- bakcyl** — **бацыла**

- A **zarazki-mikroby**

Powodują¹ choroby.

Dziwnie może się wydać,

że ich wecale nie widać,

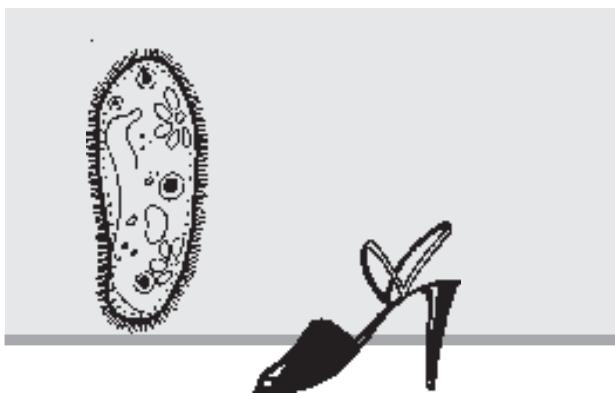
Lecz uczone osoby

Znają wszystkie

mikroby.

¹выклікаюць

218

wymoczek / orzések — 1. інфузорыя-
түфлік

2. (жарт.) здыхляк

Jako dziecko wyglądał jak wymoczek.—
У дзядцінстве ён выглядаў як здыхляк.

pelzak / ameba — амёба
nibynóžka — нібыножка

219

plankton — плянктон

220

губка — 1. gąbka
2. warga

koral — караль

koralowiec — каралевая калёнія

rafa koralowa — каралевы рыф

polip korala — каралевы паліп

konik morski — марскі конік

jeżowiec — марскі вожык

meduza — мэдўза

pijawka — п'яўка

Zbyt szczery. — ● Шчыры як п'яўка.

kałamarnica olbrzymia — гігантская

каракаціца / гіганцкі склізéнь

sepia — 1. сэпія

2. каракаціца / склізéнь

ośmiornica — 1. васьміног

2. спрут

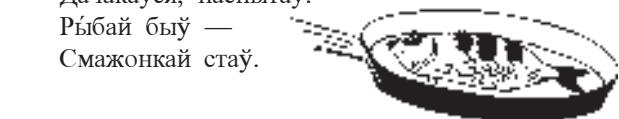
kalmar — кальмар

221

A: robak — чарвяк / рабак

Тры гады акұнь чакаў
Дажджавога чарвяк.
Дачакаўся, паспытаты.
Рыбай быў —
Смажонкай стаў.

dżdżownica — дажджавы чарвяк
coś zjeść — ■ замарыць чарвяка
■ zalać robaka — выпіць з гора
robaczek — чарвячок

Zgadnij! Адгадаў!

O tej iskierczce
Dawniej bajki pletli.
Teraz wszyscy wiedzą,
że to owad ..... .

(świetlik)

B: 1. robaczek świętojański — съятляк

2. świetlik

C: soliter — 1. салітэр

2. каштоўны камень у апрáве

3. самотнае дрэва

glista — глістá

■ dlugi jak glista — ■ доўгі як глістá

robactwo — зборная наўза для

чарвякоў і паразітаў

Obsiadło mnie robactwo. — Абляпілі мяне
мошкі!

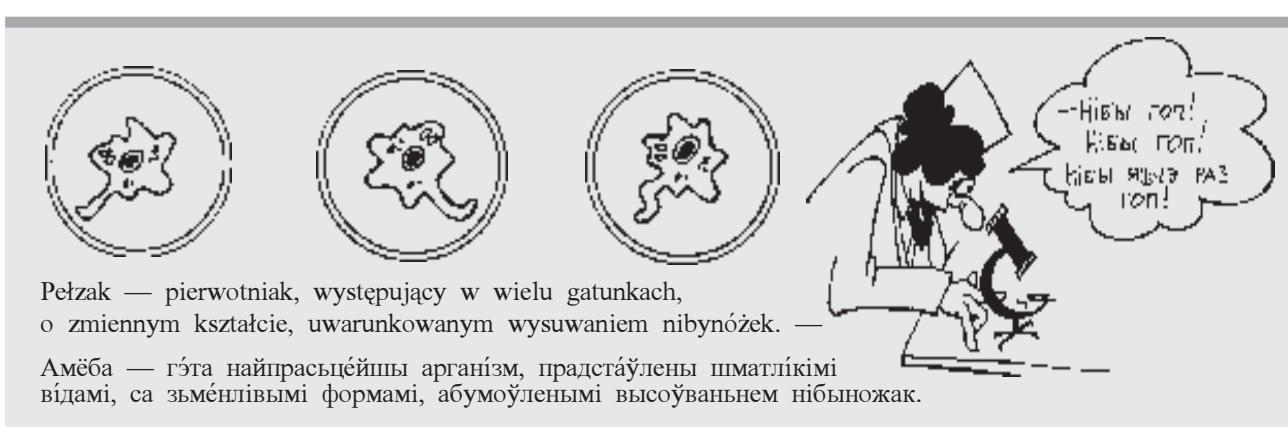
nicień — аскарыда

222

robaczywy — чарвівы

223

robaczywieć — чарвівець

Pelzak — pierwotniak, występujący w wielu gatunkach,
o zmiennym kształcie, uwarunkowanym wysuwaniem nibynóžek. —

Амёба — гэта найпрасцейшы арганізм, прадстаўлены шматлікімі
відамі, са зыменлівымі формамі, абумоўленымі высоўваннем нібыножак.

смоўж / сълімáк — ślimak

- pokazać, gdzie raki zimują
- показаць, дзе ракі зімують

224

- mięczak — маліоск
małż — створкавы маліоск
ślimak — 1. сълімáк
2. смоўж

225

- muszla — пáкавіна / чарўпіна
muszelka — ракаўка / чарўпінка

226

- perła — 1. жамчўжына
2. пэрліна
perelka — 1. жамчўжынка
2. пэрлінка
macica perłowa — пэрламúтар / мáціца

227

- perłowy — 1. жамчўжны / маціцовы
2. ячны

kasza perłowa — ячная каша

228

- perłopław — 1. жамчўжніца
2. пэрлавіца

Калі ў пáкавіну цёмную жамчўжніцы
Упадзé пяшчынка хоць аднá —
Жэмчугам патроху робіцца янá.

ostryga — вўстрыца
omulek — мідзія
winniczek — вінагráдны сълімáк

229

- skorupa — 1. шкарлúпіна
2. панцыр
3. чарапок
4. карá
skorupa ziemska — зямнáя карá
kleszcze — 1. клюшня
2. клéшчы
nożyce — 1. клюшні
2. нажніцы
1. skorupiak — 1. ракападобная
жывёліна
2. pancerzowiec

230

- A: rak — рак
 ■ pelzać rakiem / raczkować — ■ поўзаць
 ракам / рагакаваць
 ■ zaznać biedy — ■ пазнаць, дзе ракі
 зімуюць
 nigdy — ■ калі рак сьвісьне
 raki — кошкі (прыстасаванье лáзіць па
 ступах, даставаць утоплене відро з калодзежка)
 B: krewetka — кревётка
 krewetkowy — кревётковы
 homar — амар
 langusta — лянгуста
 rak pustelnik — рак-пустэльнік
 C: krab — краб

231

- кузурка — owad
 рой кузурак / жамяры — rój owadów
 авадзéнь — giez
 съляпéнь — ślepak

Съляпéнь-целяпéнь
 Сосылепу ўзыляцéй на пень.
 Не скрану́ся зь ме́сца пень,
 А съляпéнь
 Цэлы дзень,
 Цэлы дзень,
 Яшчэ паўднáй
 Енчыў, лéжачы ля пня.

232

джáла — żadło

Шéршань шылам як утнé —
Так і засталося
Джáла ў пальцы
У мяне.
Добра,
Што ня ў носе.

- з камарыны нос / ■ жáбе па калéна
- / ■ катý па пятý — bardzo mało

крылца — skrzydełko

крылцы — skrzydełka

брóшка — 1. odwłok (у членоногіх)
2. brzuszek

233

мúха — mucha

■ бéлья мухi — śnieg
■ як сонная мúха —
■ jak mucha w smole
■ мець мýхi ў носе —
■ mieć muchy w nosie

мúха цэш — mucha tse-tse

1. мúшка — muszka
даку́чливая мúшка — dokuczliwa muszka
■ трымáць на мýщы —
■ mieć na muszce

2. гáльштук-мáтлік

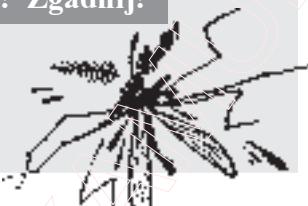

234

мухалоўка — 1. mucholapka
2. muchołówka (*ptak*)

Адгадáй! Zgadnij!

Ляціць птах
На доўгіх ногах,
Хто яго заб'é,
Сваё кроў пральє.

235

камáр — komar

● Ядúць вас мýхi з камарамí! —
żartobliwe przekleństwo
■ Камары ў стýпе мак таўкúць. /
Камáрыкі-таўкáчыкі. — o rojacych się
komarach

236

камарыны — komarowy

сварыцца з-за дробязі — ■ klócić się o
komarowe sadlo

237

pasožyt — паразít

pchła — блыхá

pchełka — блошка

wesz — вош

pluskwa — клоп

wszy — воши

Камáр лáзыню тапіў —
А **вош** пárилася,

Павалілася з палкá —
На съмерць забілася!

Éдзьце, éдзьце па папá —
На запéчнага **клапá!**

Éдзе поп на **блысé**
Ў чырвоным кажусé.

Пакуль **клоп** да **вашы** —
Тáя ўжо без душы!

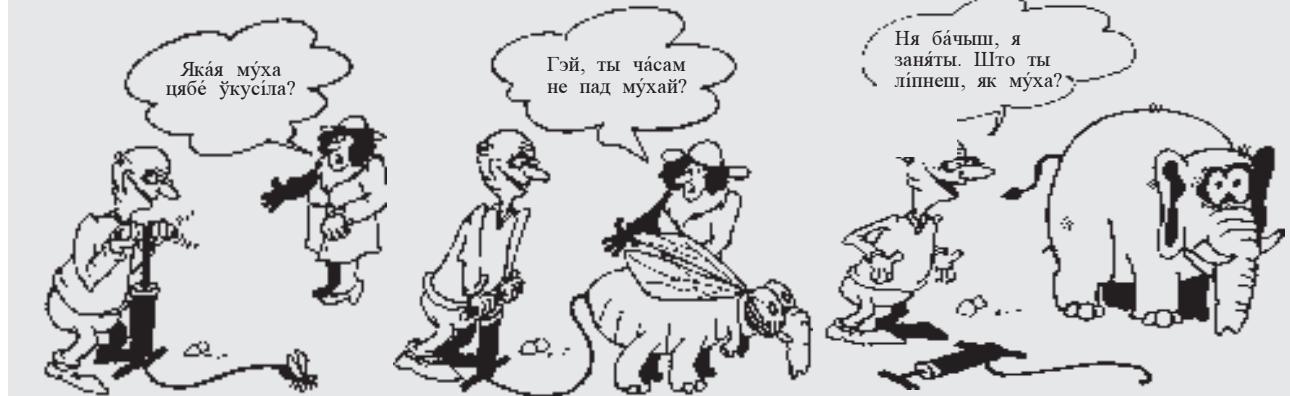
Мúха сълёзанькі ліла,
Камaryца галасіла,

А **жуک** яму капáў —
Тры дні яму капáў,
пакуль **вош** пахавáў.

(Беларуская народная жартоўная песня)

■ рабíць з мýхі сланá — ■ robić z muchy słonia

238

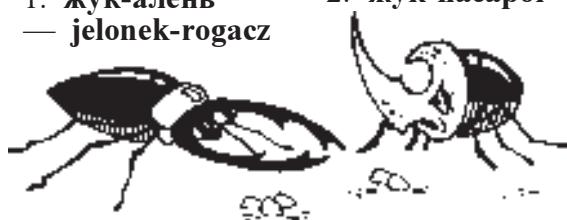
karaluch — таракан
prusak — прусак

239

жук — **chrząszcz**
● Малы жук, ды вялікі гук.
хрушч — **chrabąszcz**
жук-гнаявік — **żuk gnojarek**

W Szczecinie **chrząszcz** brzmi w trzcinie,
I Szczecin z tego słynie.

1. лярва хрущá — пèdrak
2. (перан.) малéча
- калярадзкі жук — stonka
- ziemniaczana
- жук-плывунéц — żółtobrzeżek
1. жук-алéнь — jelonek-rogacz
2. жук-насарог

божая кароўка — **biedronka** / boża krówka

A **biedronki** mód nie znają
I w kropeczki suknie mają.

жўжалъ — **szczyrapawka**
1. жўжалъ (шлак) — **żużel**
2. гной

Zgadnij! Адгадай!

Nie liść, a na łuce zielony,
Nie zegar, a cyka, jak szalony,
Nie w stajni, a skacze wolny.
Już wiemy, to .....

(konik polny)

240

конíк — **konik**
лугавý конíк — **konik polny** / pasikonik

лярва — **larwa**

вúсень — **gąsienica**

62

241

A: яéчка — **jajo**
кокан — 1. **kokon**
2. **oprzed**
каўшák / каўшánка — **poczwarka**
лярва — **larwa**
B: вýсень — **gąsienica**
C: матыль — **motyl**
1. матылёк — **motylek**
2. (спарт.) **батэрфляй**
начнý матылёк — **ćma**
начнýя матылькі — ćmy
бялян — **bielinek kapustnik**
D: страказá / стрóлка — **ważka**

242

A: пчалá — **pszczola**
пчаліны гуд — brzék pszczól
пчолка — **pszczółka**
B: пчаліны — **pszczeli**
пчалінае малачко — mleczko pszczeli
пчаліны яд — jad pszczeli
● На Беларусі пчолы як гýci.
C: рой — **rój**
D: 1. мáтка — 1. matka
2. (anat.) **macica**
трýцень — **truteń**

243

мёд — **miód**
воск — **wosk**
1. соты — **plaster**
мядловыя соты — plaster miodu
2. скрылік — **szynki**
скрылік шынкі — plaster szynki
3. пласт — **plast**
4. плястырь — **plastyry**

244

вúлей — **ul**

у вульпí — w ulu

борць — **barc**
калода — **kłoda**

245

бортнíк — **bartnik**
пчалáр — **pszczelarz**
бортніцтва — **bartnictwo**
пчалáрства — **pszczelarstwo**

матыль — **motyl**

вúсень — **gąsienica**

246

acá / асвá — osa**асіны / асьвіны (пры.м.) — osy (rzecz. w dopełniacz)**

асінае / асьвінае гніздо — gniazdo osy

чмелъ — trzmiel**шэршань — szerszeń**

247

A: мурáшка / мурáш — mrówka**1. процъма — mrowie****■ процъма народу — ■ mrowie ludzi****2. мурáшки****● Мурáшки на сыпіне паўзúць. —
● Mrowie przechodzi po plecach. /****● Mrówki przechodzą po plecach.****B: мурáшнік — mrowisko****■ разварушыць мурáшнік —****■ wetknąć kij w mrowisko**

248

A: пајак — павук**пајацек — павучок****B: krzyżak — 1. крыжák (rycerz)**

A tam siedzi we fortecy¹
Пајак, co ma krzyż przez plecy
 I **krzyżakiem** się nazywa —
 Bestia sroga i złośliwa.
¹у фартэцы (крэпасцы)

2. крыжавік (pajak)**C: skorpion — скарпіён**

У пустыні,
 калай юрт
 зноў зъявіўся
Кáра-курт!
 Даи ня тчэ ён
 павуцінне
 і зусім

ня ловіць мух.
 Каго ўджа́ліць —
 той загіне, —
 кожны вéдае
 пастúх.
 Бо ня менш
 атрутны ён,
 чым славуты
скарпіён.

249

rajęczyna — 1. павучынаsnuci rajęczynę — снаваць павучыну /
павучынне**2. павучыньне****rajęczynka — павучынка**

250

ryba — рыба

ryba słodkowodna — рачнáя / азёрная рыба

ryba morska — марскáя рыба

ryby latające — лятучыя рыбы

ryba-młot — рыба-молот

Ryba bierze. — Рыба бярэцца.**■ gruba ryba — ■ вáжная птúшка****● Nie ma ryby bez ości, a człowieka bez złości.****rybka — 1. рыбка**

złota rybka — залатáя рыбка

rybki akwariowe — аквáриумныя рыбки

■ тлумачыц на rybkę — рабіць даслоўны пераклад / даслоўнік**2. “рыба” (рыт.м., які кампазытар задае лібрэтысту для напісання тэксту; чарнавік)**

251

rybi — рыбін**tran — рыбін тлушч**

Pracowałem w dzień i w nocy
 Wraz z malarzem, mym kompanem,
 Jedząc tylko kaszkę z owsa,
 Potem popijając **tranem**.

252

1. ikra — 1. ікра

składać ikrę — адкладаць ікру

2. kawior — 2. салёная ікра

czarny kawior — черная икра

3. (перан.) жвáвасць, энэргія**■ chlop z ikra — ■ хлонец зъ пéрцам****mlecz — малако****(зборны) narybek — малáўki**

253

tarlo — нéраст

wendrować na tarlo — ісьці на нéраст

lawica — 1. касяк

ławica dorszy — касяк траскі

2. мель**3. (геал.) лáва, пласт пароды**

Хваліўся ўловам:
Засолім палову,
З другой палавіны
Засу́шым васьміну,
Васьміну адва́жым —
Купцам прададзім,
А чвэртку засмажым —
З гасыцямі зъядзім.

...Усім бы хапіла¹,
Ды копка схапіла².
¹*starczyło*
²*chwyciła*

254

łowić ryby — 1. лавіць рыбу
2. рыба́чыць

wędzić — вэндзіць

łowić ryby wędką — вудзіць (рыбу)

1. *wyłowić wędką* — вýвудзіць
2. (przen.) *odnaleźć coś przez przypadek*

Гдzie го одналазлес? — Дзе ты яго вывудзіў?

łowienie ryb / wędkowanie —

рыбáлка

рójśc на ryby — пайсыці на рыбу / пайсыці на рыбáлку

255

rybak — рыбáк

wędkarz — вудаль

256

A: **sprzęt** (*rybacki lub okrątowy*) — снасьць

B:

wędka — вúда

wódka — (*пагардліва*) гарéлка

spinning — съпнінг

C:

niewod — нéвад

Дзед меў да сέцяў нахілéньне¹.
А вудзіць — не: ня меў цярпéньня
І не любіў наогул вúды.
І гэтай вудавай маруды.
Вось нéвад — о! другая спáра —
Тут, брат, ня вúда, тут — аблáва!
І волак можна пахваліць,
Ім можна здорава лавіць.
А лепш за ўсё, маé браткі...
Сказаць вам? вéнцер, нераткі.

¹*przychylność*

Ва ўсіх рýбак-дзяўчát
Карп лоstrány нарасхвáт¹.
Ці зьбіраеца бясéда,
Ці гулáнка ў сусéда —
Модніцы за карпам гújam²:
ён люстéркам добрым
слúжыць.

¹*rozchwytywanu*
²*cugiem*

● Папáўся ў нерат —
ні ўзад, ні ўпéрад.

D: **podrywka** — падсáк

257

wabić — вабіць

necić — на́дзіць

258

1. **przynęta** — прына́да

надзяцік прынёту на haczyk — насадзіць
прына́ду на кручок

2. **wabik**

żyłka — лёска / жýлка

szarpać żywkę — торгаць лёску

haczyk — кручок

pływak — 1. плыво́к / патанок

2. плывéц

ciężarek — 1. грузíла

2. невялі́чкая вáга

259

połów — улоў

260

A: **karp** — karp

карпа — karpia

Karpie dobre są, lecz w sosie —
Odezwały się lososie.

люстрány карп — karp królewski

аку́нь — okoń

кара́сь — karaś

судáк — sandacz

плотка — płotka

пячку́р — piskorz

лешч — leszcz

джгíр / аджгíр — jazgarz

сом — sum

1. **сум** — smutek

2. смýтак

I nastało znów południe,
A **sum** chudnie, chudnie, chudnie...

I nim dni minęło kilka¹

Stał się chudy, niczym kilka,

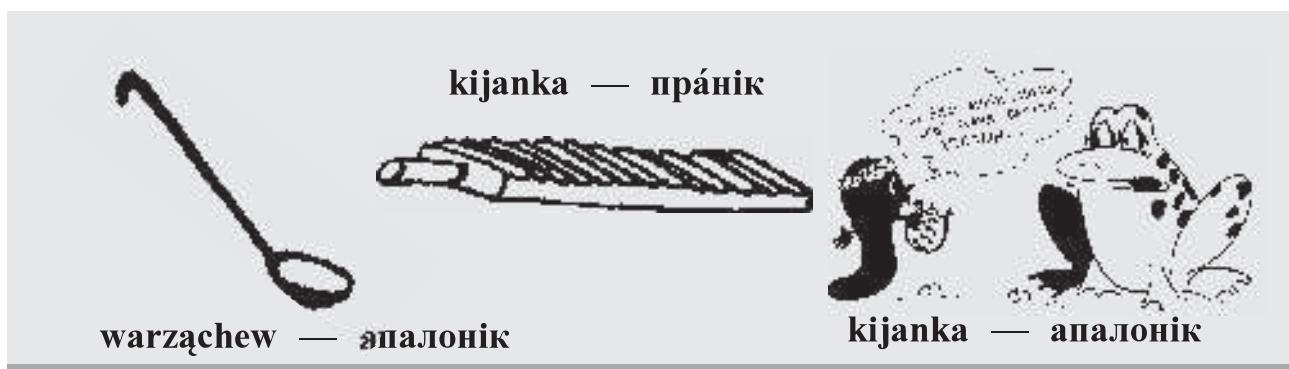
Więc opuścił² wody słodkie

I za żonę pojął szprotkę.

¹нéкальki

²наки́нуў

асяцёр — jesiotr

асятрап — jesotra

ласось — лосо́с**вугор — węgorz**

З рéчкі ў рóчку пад дажджом
Поўзае вугор вужом.

стронга — pstrąg

B:

1. **макрёля — makrela**2. **скўмбрыя — śledź****селяндзéц — śledź****траскá — dorsz****камбалá — plastuga****flądra — 1. камбалá**2. (перан.) **неахáйніца / хлёндра****марскí язы́к (гатунак камбалы) — sola**

261

gad — гад

262

наśmiecíć — 1. нагáдзіць

2. насымéціць

napaskudzić — напаскúдзіць**zaśmiecíć — загáдзіць**

263

žaba — жáба

■ byle kto — ■ i жук i жáба

● žaby skaczą w brzuchu —

● жáбы ў жывацé съпявáюць /

● кішкі мáрша gráюць

żabi — жáбин**skrzek — жабурыньне****żabka — жábка****ropucha — рапúха****kumak — жарлýнка**

W drugim stawie **kumaki** wydymają gardła tak, że omal nie pękną. —

У другім ставе **кваку́хі** так надзімáюць горла, што ледзь ня лопаюцца.

rzekotka — квáкша

Zielona żabka-rzekotka może wspinai się po gładkich liściach, bo ma na końcach paluszków specjalne "przyłgi". — Зялёнá жáбка-квáкша можа карáскаща па гладкіх лістáх, бо на канцáх пальчыкаў мае спэцыяльныя "прымочкі".

264

ірысоски / прымочки — przyłgi / przyszawki

265

rechotać — 1. крактáць2. (перан.) **рагатáць**

Rechocze jak žaba. — Крóкча як жáба.

kumkać — крўмкаць, квáкаць**kwakać — кráкаць (пра качак)****krakać — кárкаць (пра крумкачоў)**

266

kwakanie — кráканье**kumkanie — квáканье****rechot — крэхт****rechotanie — крахтáньне**

267

jaszczurka — яшчарка**tryton / traszka — тритон****miedzianka — мядзянка****kameleon — хамэлеон****krokodyl — кракадзíл**

krokodylowa skóra — кракадзíлавая скúра

aligator — алігáтар**żólw — чарапáха / жаўла**Заспрачáўся жук з **трытонам**:

— Не пацýгнеш ты тры тоны, —

А тритон — аж пяць кладзé!

Тоны лёгкія¹ ў вадзé.¹lekkie

■ w żółwim tempie — з чарапáшай хуткасцю
dinozaur — дыназаўр
pterodaktyl — птэрадактыль

268

1. **wąż** — 1. **зъмяя**
 ■ chować węża w zanadrzu — ■ хаваць зъмяю за пазухай
 2. **зъмяюка**
 zła jak wąż / jadowita jak юмія — злая як зъмяюка
 jadowity wąż — ядовітая зъмяя
 3. **зъмей**
 biblijny wąż — біблейскі зъмей
 wąż dusiciel — зъмей-удаў
 4. **шляng, rukáy, kíšká**
 zwinać gumowego węża — скрутіць гумовы шлянг / рукáй / гумовую кішку
 polewać kwiaty wężem — паліваць квітки са шлянгу
zaskroniec — **вúж**
 Zaskroniec nie należy do węzy jadowitych. — Вуж — неядавітая зъмяя.
 wywija się jak wąż — выкрúчаецца як вуж / як вужака
 pełzać jak wąż — ■ поўзаць зъмяёй
зъмей / летавéц — **latawiec**
 запускаць зъмёя —puszczać latawca
smok — **цмок**
 bajka o smoku — кáзка пра зъмёя / кáзка пра цмока

kłębówisko węży — ■ зъмяінае кубло
trafić między wrogów — ■ трáпіць у зъмяінае кубло

węzyk — **зъмейка**

Z jaj wyległy się węzyki. — Выйдуць зъяек зъмейки.

269

żmija — 1. **гадзюка**
 2. **гáдаўка**
dusiciel — **удаў**
boa — **боа**
anakonda — **анаконда**
kobra — **кобра**

Улавілі кобру,
 Пасадзілі ў торбу.
 Калі ў торбе
 Кобра —
 Гэта вельмі добра!

grzechotnik — грымúчая зъмяя
grzechotka — бразготка

270

węzykowaty — **зъмяісты**
 węzykowata linia — зъмяістая лінія
wężowaty — **зъмеепадобны / зъмейаваты**

271

wężownica — **зъмейвік**

272

ptak — 1. **птушка**
 2. **птах**
 ■ przelotny ptak — ■ пералётная птушка
 spiewający ptak — сыпéўная птушка
 ■ z lotu ptaka — ■ з вышыні птушынага лёту
 łowczy ptak — паляўнічая птушка
 ozdobny ptak — дэкарэтывная птушка

Zgadnij! Адгадáй!

Поўна дзéжачка вінá, ані вéрху, ані днá.

jajo — яйка

273

A: 1. **jajo** — **яйка**
 2. **jajko**
 znieść jajko — зынесьці яйка
 złożyć jajko — адкладыці яйка
 ● Jajo mädrzejsze od kury. — ● Яйка
 курсыцу вучыла.

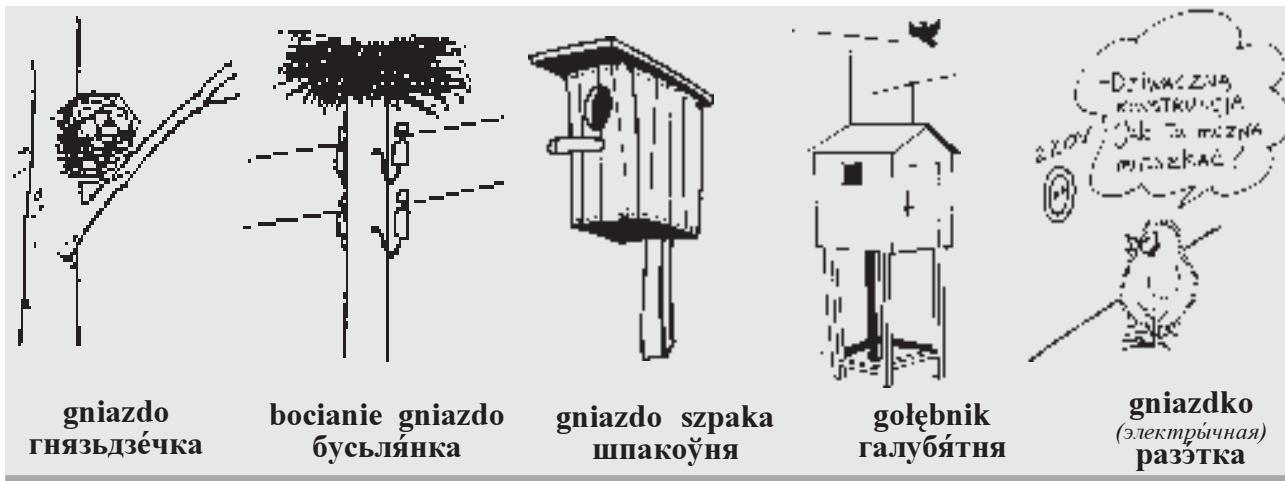
■ jajko na miękko — ■ яйка ўсьмáтку
 ■ jajko na twardo — ■ крутое яйка
 ■ jajko sadzone — цалок (пéчанае яйка з цэльым жаўтком)

jajeczko — **яéчка**

B: **jądra** — **яйцы / яéчкі**

białko — **бялок**
żółtko — **жаўток**
skorupka — **шкарлупа**

274

A: **gniazdo** — гняздо

I od razu wszystkie ptaki
W szczebiot, w świergot, w zgiełk — o taki:
“Daj tu! Rzuć tu! Co masz? Wiorek!¹?
Piórko? Ziarnko? Korek? Sznurek?
Pójdz tu, rzuć tu!²! Ja ćwierć
i ty ćwierć!³
Lepię gniazdko, przylep to, przytwierdz!⁴!”

¹истрӯжку

²кінь сюды

³чвэрць

⁴примацуй

wić gniazdo — віць гняздо

gniazdko — 1. гняздэ́чка

2. (электробычна) разэтка

B: **bocianie gniazdo** — бусыльника

gniazdo szpaka — шпакоўня

gołębnik — галубятня

C: **ptaszarnia** — птушнік (для дэкаратыўных
птушак)

kurnik — куратнік

D: **grzeda** — 1. сέдала

2. куросадні

275

gniazdować — гнездаваць

wylęgać — 1. высéджваць

2. выводзіць (птушанітая)

3. выношваць (плод)

276

okres wicia gniazd u ptaków —

1. гнездавой

2. гнездава́ньне

1. wyleganie — 1. інкубація
2. wysiadywanie — 2. высаджванье
pora wylegowa — парá высаджванья яек

277

1. wylegarka — інкубáтар

2. inkubator

278

pisklę — 1. птушанія

2. пісклянія

Татка з мэмкай

Зынклі дзесяцьці.

Дайце ёсыці!

Дайце ёсыці!

Мы халодныя сядзім,

Мы галодныя

Зусім!

279

drób — свойская птушка

1. ułamek (мат.) — дроб

ułamek dziesiętny — дзесятковы дроб

2. kawałczek

kawałczek cukru — дроб цукру

ciutek — дробачка

dróbka — птушыныя пуп, сэрица,
пячонка

ptasi żołądek — пуп

pepek — 1. пуп

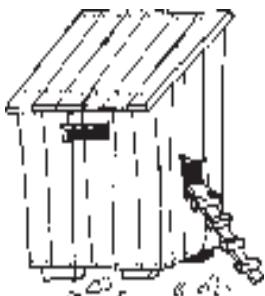
2. пупок

280

1. hodowla drobiu —

птушкагадоўля

2. ptasznictwo

Zgadnij! Адгадаі!

Ходзіць цар па градзé,
Носіць блін у барадзé.

281

- A: 1. **kur** — пéвень
pierwszy kur — пéрши пéвень
2. **kogut**

kurek — пéёнік
kurek — курок
■ **spuścić kurek** — ■ **спусьціць курок**

kaplon — каплúн

- B: **kura** — кўрыца / **кура**
kokoszka — квахтўха

- C: **kurczę** — куранáй
małe kurczęta — малыя куранáты

282

kurzy — курýны
kurze jajko — курýнае ўйка

283

kokosić się — квахтáць

kokosić się — квохча

kukuryku — кукарéку

kukurykać — кукарéкаць

284

kaczka — кáчка

- Niech cię gęś kopnie! —
- Каб цябé кáчкі патаптáлі!

dzika kaczka — дзіка кáчка

kaczor — кáчар

kurczę — качанáй

Nad rzeczką opodal krzaczka
Mieszkała **kaczka-dziwaczka**.
Znosiła jaja na twardo
I miała czubek z kokardą,
A przy tym, na przekór kaczkom
Czesała się wykałaczką¹.
Gryzły się kaczki okropnie:
“A niech té kaczkę gęś kopnie!”
¹зубачыстка

kaczatko — **качанятка**

■ **brzydkie kaczatko** — ■ **брыйдкае качанá**

285

- kuper** — 1. **гúзка**
2. **азáдак**

286

gęś — **гусь**

■ **rządzić się jak szara gęś** —

■ **разводзіць сваé парадкі**

gęś gagatka — **дзікая гусь**

287

gęsi — **гусяны**

■ **gęsia skórká** — ■ **гусіная скúра**

■ **iść gęsiego** — ■ **ісьці гўжам**

288

indyk — **індýк**

indyczka — **індýчка**

indyczę — **індýчанá**

289

indyczyć się — **індýчыща**

290

paw — 1. **пáва**

2. **паўлін**

piękny paw — прыгожая пáва / прыгожы

паўлін

pawica — **пáва**

pawik — 1. *(матылёк)* **пáвіна** **вока**

2. **парода** **пышнахвостых галубоў**

291

pawi — 1. **павíны**

2. **паўліnavы**

pawi ogon — павíны хвост / паўліnavы хвост

292

tokować — **такавáць**

tokowisko — **такавішча**

293

głuszec — **глушéц**

cietrzew — **цепярўк**

Цепярўк дзъве пэсні знае,

Калі восенњю съпявáе:

“Прадаіо вясёльны бўбен

I куплію сабé шўбу”, —

Знáчыць, хўтка літтай съцожай

Над зямлёю сънег закрўжыць.

А калі другую пэснью

Ён съпявáе рánкам вéсьнім:

“Прадаіо я сваіо шўбу

I куплію гўлкі бўбен”, —

Знáчыць, хўтка зноў ігрышча

Загрыміць на **такавішчи**,

Знáчыць, зноў вясёльле будзе,

I бярозавíк¹ піць бўдзэм.

¹sok brzozowy

cieciorka — 1. **цяцёрка**

2. **цяцéra**

bażant — фазан / бажан

Pożytecznym jestem ptakiem,
Zjadam stonek moc¹ ze smakiem,
A więc zaraz robię zły się,
Gdy brak stonek w jadłospisie².
¹зъядло процьму калырадзкіх жукоў
²у менё

kuropatwa — курапатка
przepiórka — перапёлка

294
cietrzewi — цецеручыны

295
сарока — sroka

Прыручыць сароку —
Адна марока¹,
А сорак сарок —
Сорак марок.
¹same kłopoty

варона — wrona

груга́н / крумка́ч / крук — kruk
hak — крук / гак

■ **чорни як гálка —**
■ **czarny jak skrzydło krucze**

гálка — kawka
káva — kawka (*на мэни*)

Leciąła **kawka** nad polanką.
— Przepraszam, czy ze śmietanką?

296
грубановы — kruczy
Tuż nad Bugiem z lewej strony
Stoi wielki bór zielony.
Noc go kryje **skrzydlem kruczym**,
Dzień otwiera srebrnym kluczem.

грак — gawron

297

A: **верабéй — wróbel**
шéрыя вераб’í — szare wróble

Вераб’ixi зь **вераб’ámí**
Гráдкі ўспúшваюць граблямі.
Вераб’янáты
Сéюць зянняты...
— Не работа — брак, —
Гарлапáніць **грак**.

верабéйка — wróbelek
вераб’ixa — wróbliczka

B: **вераб’íны — wróblí**

298

сініца — sikora
блакітная сініца — sikora modra
блакітніца — sikorka bogatka

Wiecie, dlaczego jest bogata?
Wygrała w lotka¹ tego lata!
¹у лятарэю

чубáтая сініца — czubatka

299

амялúшка — jemiołuszka
шчыгол — szczygieł

Cóz to za hałas niedościgły?
To **szczygły** z igły robią widły.

чыж — czyż
чýжык — czyzyk
малінаўка — ruzzik

**жáўранак / жаўрўк / жаваронак —
skowronek**

Хмáры нéба цéлкія, як кентáуры.
Пéсня шчáсця над íмі ўзахлёб зывініць.
Ах, гэта **жáўранак**,
Жáўранак,
Жáўранак,
Срéбная,
Срéбная нíць.

**чубáты жаўрўк — dzierlatka
зяблíк — zięba**

O zmroku
Na leśnej porębie
Pan **Zięba**
Oswiadczył się Ziębie.
Rzekła mu:
Odrzuć nadzieję!
Nie ziębi to mnie
Ani grzeje!

**Знайдзі гéтых птушак
на папярédний старонцы**

Шчыглік невялікі грамаду зьбірае:
Сам ня хоча адзін жыць, жаніціся мае.
Узяў сабе пшіцу, барвú сініцу,
Красную, ясную вераб'я сястрыцу.
Пасля арлá, пасля арлá
Усё птáства зьбіраці,
А арол напáў гúсі —
Давай мардаваці!
Два сънегіры, два сънегіры пшака спаймалі,
А вароны за той час каравáй згібáлі.
Два каплúны, два каплúны
Солад маладлі,
Курапáтва зь цяцéraю да Млына наслі.
Бацян мéле, бацян мéле,
А крук засыпáе,
А вяробчык, добры хлопчык,
Мукý абрáе.
Перапéлка, перапéлка
Хату замятáе;
Савá сядзіць на покуці,
Скоса паглядае.
Сядзіц дзяркáч на парозе,
Сядзіц на парозе;
А пугáч, пугáч, упíушыся,
Ляжкыць на марозе.
А сарочки, як прыдáнкі,
Скáчуць каля лáнькі:
Бéдна наша галованька —
Нямá ім прыгáнкі.
А чáечка з кулíчком на вясéльлі йграе;
А кулíк чáйку ўзяў за чубáйку,
Чáйка кíгіча: "Згінь ты, кулíча!"
А чмель мёду дадае ѹ госьці прымáе.

плíска — pliszka

- **Кожная плíска свой хвост хвáліць.** —
- **Każda pliszka swój ogonek chwali.**

шпак / сяvéц — szpak

Пайшоў **шпак** на шпацыроўку,
Знайшоў хўстку-кашмíроўку,
А **шпачыха** завязала
І нічога не сказала.

Як пчаліны рой, ляціць **шпакі**,
Іх над Нёманам **сяўпáмі** клічуць.

dudek — 1. удод 2. дурань

■ зрабіць з кагосці ўдода — ■ дурнія зь нéкага строіць — ■ wystrychnąć kogoś na dudka

- **Кожная капуста мае свáю галоўку.** —
- **Każdy dudek ma swój czubek.**
- **Дурні, як удод.** —
- **Głupi, jak dziecko.**

сойка — sójka

- **Зьбіраеца, як голы ў крапіву.** —
- **Wybiera się jak sójka za morze.**

дзя́цел — dziecioł

чорны дзя́цел / жаўнá — czarny dziecioł

Чорны дзя́цел здаўна
Называеца **жаўнá**.

Ён ня дўмае пра съпéвы —
Чорны дзя́цел лέчыць дрэвы.

Пліасчка ківáеца,
Дзéці пацяшáюцца:
— Вазьмі мянé, птушка,
На хвас্যце пагўшкай!

**stryj — jerzyk
вожык — jezyk / jez**

stryjki — jerzyki
Стрыжы! — Strzyż!

Цырúльня адчынáеца.
Хутчái, хутчái бяжái!
Зуброў, мядзвéдзяў, зáйцаў —
Усіх стрыгúць стрыжы!

гіль / сънягíр — gil

мокры нос — gil pod nosem

дрозд — drozd

чорны дрозд — kos

Gwiździe sobie **kos**,
Gwiździe sobie w głos!
— A czy, proszę pana,
Gwiździe pan też na nas?
gwizdać na coś — machnąć ręką

300

чáпля — czapla

бугáй — ptak z rodzinę czaplowatych:

bąk

1. вадзяны́ бугáй
2. вадзяны́ бык
3. гібéйла

bączek

4. малы́ бугáй
5. ваўчок
6. малы́ гібéйлючык

бугáй —

w znaczeniu prostym

byk

w znaczeniu przenośnym

Здаровы як бугай /
здаровы як бык

(*pogardliwie o młodym silnym chłopcu lub mężczyznie*) ■ Вýрас
вялікі ўжо бугай —
можа сам сябе
пракарміць. — Już
wielki z niego chłop,
niech sam na siebie
zarabia.

bąk — ◇чмелъ і/іншая гудлівая кузурка

- Bąki bucza grubym basem,
zabierają pyłki z kwiatów
- zbijać bąki — ■ bóbki bińc

bąk — **ваўчок** (*ðzíçjčaya čáčka*)

nakręcać bąka — круціць ваўчok

bąk — **пузыр** (*жартмаўлівая наэва дэймáci*)

Bąku mały! — Karpúz malý!

301

1. журавéль / жораў — žuraw

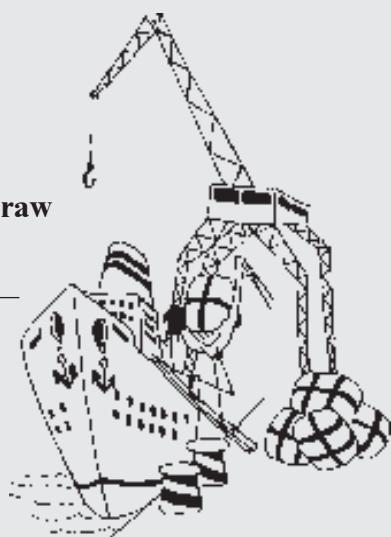
журавы / жоравы — žurawie

2. журавéль / асьвéр

калодзеж з жураўlём / асьvéram —
studnia z żurawiem

3. кран

партовы кран — žuraw portowy

**Chodzi bocian —
kat na żaby.**

302

бúсэл / бацáiн — **bocian**
чорны бúсэл — **bocian czarny**
бúсылік — **bociek**

бúсыліка — **boćka**
бúсылікам — **boćkiem**

бусяляня — **bocianie**
бусялянятка — **bocianiątko**
бусяліха — **bocianica**

303

1. бусыліны — **bociani**
бусыліны клёкат — klekot bocianów
2. бúслаў
бúслава дзюба — dziób bociani
даўгалыгі, цыбáты, як бúсел —
bocianowaty

304

баклán — **kormoran**
пагáнка — 1. **perkoz**

Kiedy perkozy się poczubią,
To nawet swoje czuby zgubią.

2. **grzyb niejadalny** (patrz rozdział "Rośliny")
3. **poganka**
1. **нырéц** — **nur**
2. **гагáра**

Nieprzyjaciel
nic nie wskóra,
gdy znienacka daję nura!

1. ■ **даць нырцá** — ■ **dać nurą**
2. (перан.) ■ **даць лататý**
1. **чайка** — 1. **czajka**
2. **мартын / кíрля** — 2. **mewa**

305

бакáс — **bekas**
кулíк — **kulik**

306

арол — **orzel**

арлá — **orla**

- **бéлы арол** — ■ **orzel biały**
■ **арол і рóшка** — ■ **orzel i reszka**

бéркут — **birkut**
ястрáb — **jastrząb**
кáня / кnígaўка — **kobuz**

Coś w tym jest, że "kobuz"
Rymuje się z "łobuz".

Не чытала, не пісала,
Ну ні "а" ні "б" ня знáла,
Хоць пра книгу
з выгукам
Дзень крычала
кñigaўka.

сокал — sokół

Bledná myszy wokól,
Gdy na niebie sokół.

лунь — blotniak

■ **бéлы як лунь** — ■ **siwy jak gołąb**

307

арлíны — **orli**
арлíны нос — orli nos
сакалíны — sokoli
ястрáбíны — jastrzębi

308

савá — sowa

дзьве савы — dwie sowy

пугáч — puchacz

сыч — 1. puszczyk

2. (przen.) **ponury** **człowiek / ponurak**

■ **Сядзíшь як сыч.** — Siedzi ponury.

309

савíны — sowi

310

стрáйс — strus

Podobno w piasek głowę wsuwam,
Jak to wynika z licznych książek,
— Owszem! — Tak czynię, —
Wyznam tu wam,
Gdy ujrzę w piasku smaczny kąsek.

● **Што савой аб пень, што пнём аб савý. —
Bez żadnej różnicy.**

Віртуозамі павінны
Стаць стараннныя пінгвіни.
Шлях праішлі даўгі і ціккі —
Пінжакі¹ ў іх наапашкі.

¹marynarki

ківі — kiwi

Кажды наогóл сіę dziwi,
że nie ma skrzydeł **kiwi**.

марабў — marabut

311

пінгвін — pingwin
флямінга — flaming
пэлікан — pelikan

312

папугáй — papuga

з папутáем — z papugą

калібрь — koliber
калібар — kaliber

313

грýзыці — gryzć

грызú — gryzę
грызеш — gryzesz
грыз — gryzł

314

грызун — gryzon

315

мыш — mysz

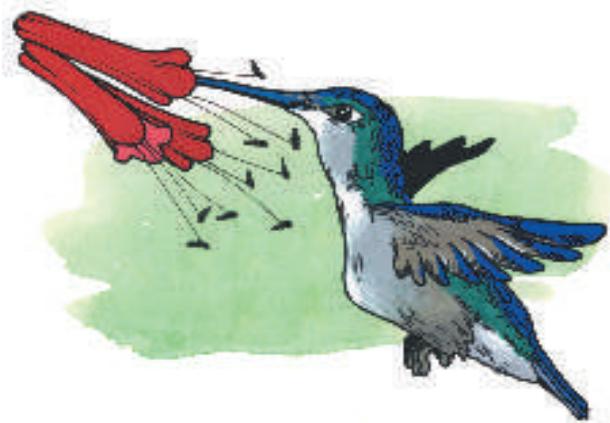
ляснá мыш — mysz leśna

- прапáсьці як рудáя мýш —
- препaść jak kamień w wodę
- Бéдны, як касцёльная / царкоўная мыш. — ● Biedny jak mysz kościelna.
- сядзéць ціха, як мыш пад вéнікам —
- siedzieć cicho, jak mysz pod miotłą
- Мыш шабуршыцца. — Mysz chrobocze.
- мышка — myszka**
- бáвіцца ў кошкі-мышкі — ■ grać w kotka i myszkę
- (быць састарэлым) съмярдзéць мышамі —
- trącić myszką
- палёука — mysz polna

316

мышыны — mysi

мышыны хвост — mysi ogonek
схавáцца ў мышыну нарý (з сораму) —
■ schować się do mysiej dziury (ze wstydu)

Nad kwiatem zawisł **koliber** —
Najmniejszy ptaszka kaliber.

Лятáюць **калібрь**

Упéрад хвастámi.

З сукéнак свaíx

Не напéшацца сámi.

317

1. **мышкавáць — myszkować**
Лісіца мышкүе. — Lisica myszkuje.
2. **корпацца, мітусіцца ў пошуках нéчага**
myszkować po szufladach — корпацца ў шуфлядах

318

пацúк — szczur
нýтрыя — nutria

1. **андáтра — 1. nornica**
2. **вадзяны пацúк — 2. szczur wodny**

Адгадáй! Zgadnij!

Назьбíрала гарóхаў
Пяць мяхоў і пáумéха.
Насушила грыбоў
Аж дванáццаць карабоў.
Нацягáла шýшак горку
Працавítая .....

(еве́рка)

Надрыжалася асіна:
Чұлы бацька дні са тры
Слова “зайка”
Ү гонар сына
Шчыра выгрызаў з кары.
Па кустох узяў ён крос,
Клопат меў вялікі,
Трохі літары патрос —
“Зайка”
Стай
“Зайка”¹.
¹*jakala*

319

хамяк — chomik

сурок — 1. świstak

сывісток — 1. gwizdek / świstawka
2. świst

320

вавёрка — wiewiórka

шыншыла — szynszyla

соня — 1. koszatka

2. (przen.) śpioch

321

A: зайц — zajęc

- Зайцу і жабін скок страшны. —
  - Przed zajęcem żaby uciekają. —
  - Работа ня воўк, у лес не ўцяч. —
  - Robota nie zajęc, nie ucieknie.
1. зайчык — zajęczek
2. зайчаня
быць трошкі прыдуркаватым —
■ mieć zajęczki w głowie
зайчыха — zajęczyca

B: бяляк — bielak
шарак — szarak

322

зяёчы — zajęczy

зяёчы съед — zajęczy trop

■ заёчая душа — tchorz

323

трус — królik

324

трусаvod — królikarz

325

бабёр — bóbr

бабры — bobry

■ плáкаць як бабёр — ■ płakać jak bóbr

Вáжныя прыйші бáбрý:

— Мы па дрёве разъбáрý¹.

— Паспрабúй вас разъбáрý² —

Потым прыйдзене, сябры.

¹rzeźbiarze

²spróbuj zrozumieć

326

1. бабровая хáтка — 1. bobrowa chata / żeremie

327

куніца — kuna

гарнастáй — gronostaj

мангúста — mangusta

лáska — 1. łasica (*żwiper*)

2. łaska (*pauczyce*)

спрытная лáska — sprytna łasica

жыць на нéчай лásцы — żyć na czujejś łasce

■ калі лáska — Proszę.

Калі лáska, сядайце — Proszę siadać.

328

1. куніцаўы — kuni

2. кўні

лáшчын — łasicy

гарнастáевы — gronostajowy

329

1. тхор / шашок (*zwierzę*) — tchorz

● Баязльівы, як тхор.

2. баязльівец (*o człowieku*)

■ Баязльівец няшчасны! — ■ Nędzny tchorz!

330

збáяцца — stchorzyć

бáяцца — баć się

баёся — boję się

баязльівы — 1. tchorzliwy

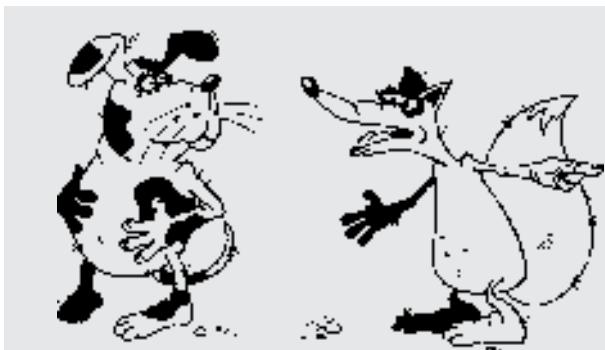
2. bojaźliwy

Вýдра — вéльмі сымпатычны зъвер.
— Wydra jest bardzo sympatycznym zwierzęciem.

Але пра жанчын, якіх называюць
вýдрамі, гэтага ня скáжаш.
— Lecz o kobietach, nazywanych wydrami, tego powiedzieć nie można.

Калá лéсу бéгla
Лíска.
А насúстрач Лíсцы
Лýска.
Папрасіла Лíска
Лýску:
— Палопáй, сусéд, калы́ску...
Алé Лýска
Ані близка:
— Не люля́у я лысянýтак,
Што ж люля́ць мне лысянýтак?

331
баязылівасьць — 1. **tchórzostwo**
2. **bojaźliwość**

332
вýдра — **wydra**

333
янов — **szop**
янов-паласкун — **szop pracz**
яновавае фúтра — futro z szopa

334
1. **барсук** — 1. **borsuk**
2. (*перан.*) **самотнік, буркліви нялюда**

335
падобны да барсукá — **borsukowaty**
Харáктар як у барсукá. — Borsukowaty charakter.
1. **барсуковы** — **borsuczy**
барсуковая нарапа — borsucza nora
2. **барсучыны**
барсучынае фúтра — futro borsucze
1. **ліс** — 1. **lis**

A: ● Накрýўся, як ліс хвастом. —
Naobiecywał, a nic nie wykonał / napaskudził i znikł.
■ ия даць абвéсці сябе вакол пальца —
■ poznać się na farbowanych lisach
2. **лісá / лісіца** — 2. **lisica**
■ лісой падшыты — ■ chytry jak lis
плáтынавая лісá — platynowy lis
■ лісіца-хýтрыца — **lisek chytrusek**
1. **чорна-бýрая лісіца / лісá** —
1. **srebrny lis**
2. **чарнабýрка**
ліска — **lisek**
1. **пясéц** — 1. **piesiec**

пясцá — pieśca
пясцы — pieśce

Rudy ojciec, rudy dziadek.
Rudy ogon to mój spadek.
A ja jestem rudy **lis**.
Ruszaj stąd!, bo będę gryzł!
'vali' adsciolp

2. **блакítная лісá** — 2. **błękitny lis**
3. **палýрная лісá** — 3. **polarny lis**
в: **лісіны** — **lisi**
лісіны хвост — lisi ogon

лісіна шáпка — lisia czapka
гало вакол мéсяца — **lisia czapa**

337
A: 1. **сабáка** — **pies**
2. **пёс**

вúлічны (сабáка) — uliczny
пародзісты — rasowy
пакаёвы — pokojowy
пляяўнічы — myśliwski

■ **шалёны сабáка** — ■ **wściekły pies**
1. стары сабáка — stary pies
2. стары пёс (*obraźliwie*)
● **Былá ў сабáкі хáта...** — (*ironicznie*) o czymś, co dawno zginęło lub nigdy nie istniało
■ **у сабáкі вачýй пазычыць** — **być pozbawionym wstydu**
■ Бräша як сабака. — ■ Łże jak pies.
■ **Ні сёе ні тое.** — ● Ni pies ni wydra.
■ **сабáкам сéна касíць** — marnować czas / zajmować się czym

Pies przeczytał tabliczkę,
Westchnął, pełen goryczy:
Za co na nas dziś spada
Taka kara surowa?
Psy wolno wyprowadzać
Jedynie **na smycz**
I w **kagańcu**.
Przepraszam, co znaczą te słowa?

намордник — kaganiec

каганец — kaganiec / kaganek

Дачакáесься чорнае часіны. —

● **Przyjdzie na psa mróz.**

Усё працала. — ● **Zdechl pies.**

● **Зажыло / загаілася як на сабáку.** —

● **Zagoilo się jak na psie.**

нацкаваць сабáку / пса — poszczuć psa
сансе́ць, абняхáіца / змарнава́ць свой лёс —

■ **zejść na psy**

● **Псу над хвост.** — ● **Na psa się zdalo.** /

Psa warte.

В: сýка — suka

С: псіна — psina

пёсішча — psisko

338 **дварняк** — 1. **kundel**
2. **pies bezpański**

ваўкада́ў	wilczur
ганчáк	ogar
выжла	wyżel
хорт	chart
тákса	jamnik
спанiéль	spaniel
факстэр’ér	foksterier
вадалáз	wodołaz
сэйбэриáр	bernardyn
њуофáундленд	nowofundlandczyk
аўчáрка	owczarek
бульдог	buldog
дог	dog
далматын	dalmatyńczyk

339

(пра сабáку) **ляжáць жыватом на зямлі,**
наклáуши галавú на лáпы — warować
быць привязанным да дому, як сабáка —
warować jak pies w domu

340

бýдка — buda

341

1. **каганéц** — kaganiec

2. **наморднíк**

павадок — smycz

доўгі / даўгі павадок — długa smycz

342

A: **wilk** — воўк

Drapiežník. Też mi nazwa dziwna.

Правда, pazury¹ mam na łapie,
Ale czy to określa wilka?

Czy ja właściwie kogoś drapię?
кіпчоры

● **Ciagnie wilka do lasu.** —

● **Колькі ваўка ні кarmí, ён усё роўна**
на лес глядзіць.

o nieoczekiwany, nieprawdopodobnym
wydarzeniu —

● **Mábyńcy, woўk u lése zdroh.**

● **O wilku mowa, a wilk tu.** —

● **Аб воўку памоўка, а воўk і сам тут.**
wilczysca — ваўчыха / ваўчыца

В: **wilczę** — ваўчанá / ваўchanë

1. **wilczek** — 1. **ваўčok**

2. **bąk**

3. **wizjer**

popatrzeć w wizjer — zazírnuć u vaўčok

343

wilczy — воўchy

stado / wataha / zgraja wilków —
воўчая / ваўчыная згráя / гайнá

■ **wilczy dól** —

1. ■ **воўчая ўма / ўmá**

2. **ваўкаўня**

● **Пашкадавáў воўk кабылу —**
пакінуў хвost ды грývbu. /

● **Пабілі ваўка авéчыя сълёзы.**

— Nie warto oczekiwac, że ktoś
cię będzie żałował.

344

A: niedźwiedź — мядзьвёдзь

nie ma niedźwiedzi — нямá медзьвядзёу

- Jeszcze niedźwiedź w lesie, a już skórę dzielią. — ● Дзéляць шкúру незабітага мядзьвёдзя.
- Uchodząc przed wilkiem, trafił na niedźwiedzia. — ● З агніо ды ў полымя.

niedźwiedź brunatny — бúры мядзьвёдзь
niedźwiedź biały — белы мядзьвёдзь
niedźwiedź polarny — палярны мядзьвёдзь
niedźwiedź malajski — гімалáйскі мядзьвёдзь
grizzly — грýзлы

Тры крапкі
на бéлае
нéхта напéс:
дзыве —
чорны вочы,
а трéцяя — нос.
Пазнаeш здалёку,
углéдзеўши ледzь,
што гéта —
славуты
палярны мядзьвёдзь.

B: niedźwiedzica — 1. мядзьвёдзіца

2. мядзьвёдзіха

C: Wielki Wóz / Wielka Niedźwiedzica — Вялікі Воз / Вялікая Мядзьвёдзіца
Mały Wóz / Mała Niedźwiedzica — Малы Воз / Малая Мядзьвёдзіца

D: niedźwiediątko — медзьведзянія
miś — 1. мядзьвёдзік

tresowany miś — дрэсаваны мядзьвёдзік

2. падклáдка з фýтра

kurtka na misiu — куртка з футраной пад-
клáдкой

345

niedźwiedzi — мядзьвёджы

gucha wieś / ■ zabita dechami wieś —

■ мядзьвёджы кут

■ niedźwiedzia przysługa — ■ мядзьвёджая
наслúга

346

barlög — бярлог

347

kot — кот

■ tyle, co kot napłakał — ■ як кот

наплáкаў

■ wywracać kota ogonem — ■ стáвіць

спrávy з ног на рогі / круцéліць

■ patrzeć jak kot na spyrkę —

■ глядзéць, як кот на сáла

■ drzeć z kimś koty / żyć jak pies z
kotem — ■ жыць з кім-небудзь, як кот з
саbáкам

syjamski kot — сіямскі кот
perski kot — персыдзкі кот
kot domowy — свойскі кот

kotek — каток

kicia — коця

Плача коця на кúхні,
Ад сылёз вочкі папúхлі.

Што з табою, мой каток,
Забалéў мо жываток?

— М-мяў, —

Сказáу варкошік, —

Не балíць жывоцік.

У мянé душá балíць —

Як цяпéр на съвéце жыць?

Як мне жыць у хáце,

Калі хлусіць Кáця:

Съмятáну зыліzála —

На мянé сказála.

Актёры на сцéне
Хадзілі, бýццам цéні,
І на бальконе гледачы¹
Дрыжаті,
Моўчкі глéдзячы²,
Як вáжна
У партéры
Сядзéлі
Дзьве пантéры.
¹widzowie
²patrzac

“Co słyszać, panie tygrysie?”
“A nic, nudzi mi się”,
“Czy chciałby pan wyjść zza tych krat?”
“Pewnie. Przynajmniej bym
pana zjadł”.

kocię — кацяня

kici-kici — кіц-кіц

kotka — кошка / котка

**komuś jest markotnie — ■ нéкаму кошкі
дúшу шкрабúць**

348

miauczeć — мяўкаць
mruczeć — вуркатáць
lasić się — лáшчицца

349

1. рысь — рысь
2. клюс
пèдзіц клюsem — ёхаць рысьсю

pantera — пантéra
lew — леў

Lew ma, wiadomo, pazur¹ lwi,
Lew sobie z wszystkich wrogów drwi²,
Bo jak lew tylko ryknie,
To wróg natychmiast zniknie.
¹кінціор
²кніць

льви — ільвы
львów — ільвоў

львica — ільвіца

львátko — ільвянá / ільвянятка

tygrys — тыгр / тýгра

lampart — 1. леапáрд
2. барс

У вачáх
У леапáрда
І насымéшка,
І пагárda.

Мые лáпай
Вúсы, рот,
Як звычáйны
Свойскі кот.

350

lamparci — леапáрдавы

lwi — ільвíны

tygrysi — тыгровы

351

кіт — 1. wieloryb
2. waleń

3. (przen.) człowiek wielkich osiągnięć,

symbol swojej epoki

■ кіты навукі

кіт — kit

З вокнаў пасыпаўся кіт. —
Z okien posypał się kit.

сіні ісландзкі кіт — pletwal błękitny

Gatunek **pletwal błękitny** — największy ze wszystkich zwierząt, osiągający 30 m długości i 135 t wagi, poławiany dla tłuszczu i skóry.

кашалёт — kaszalot

дэльфін — дельфин

352

кітабой — wielorybnik

**кітабойная лоўля — 1. połów
wielorybów**
2. wielorybnictwo

353

кітавы — wielorybi

кітавы вус — fiszbiny

354

сырэна — syrená

циолéневая — syreny

марскí леў — lew morski

циолéнь — foka

коцікавае фúтра — focze futro / foka

FOKA

... Pozbierała na dnie szafki
Zniszczonego futra skrawki
I zaniosła do kuśnierza,
Kuśnierz mierzy i przymierza,
Poupinał skrawki modnie,
Potem szył przez dwa tygodnie,
Lecz by dziury zaszyć w futrze,
Musiał futro zrobić krótsze.
Jak tu foka w złość nie wpadnie:
"Ależ Pan mnie ubrał ładnie!
Przód jest krótszy o trzycale,
Moich rąk nie widać wcale,
Pan mi zeszył nogi obie,
Co ja teraz, biedna, zrobię?
Kuśnierz zmrużył jedno oko:
"Trudno. Będzie Pani foką!"

морж — mors
нёрпа — nerpa

Жыве сабе нёрпа
Ня ў моры, а ў ваньне,
І ráда —
Мядзвéдз яé
Тут не дастáне.

■ знаć się jak лысе кони —
■ ведаць адзін аднаго навылёт

355

ко́н — конь

spieniony koń — змылены конь
drewniany koń — драўляны конь
narowisty koń — наравісты конь
jechać konno — ёхаць конна
jechać czwórką — ёхаць чацверыком

■ зробіć kogoś w konia — падмануць,
ашукаць

■ ко́н mechaniczny — ■ конская сіла

ко́н szachowy / skoczek —

шахматны ко́н

zbić pionka skoczkiem — збіць ніжника
канём

skoczek — скакун (спарт.)

skoczek spadochronowy — скакун з

парашутам

1. кобыла — кабыла

● Слово się rzekło — кобылка u плоту. —

● Сказана — зроблена.

2. klacz

młoda klacz — маладая кабыла

żrebna klacz — жарэбая кабыла

szkapa — кляча

źrebię — жарабя

los — 1. жэрабя / жарабкі

ciągnąć losy / losować — цягнúць жэрабя /
жарабкі

2. лёс

smutny los — сúмны лёс

źrebiątko — жарабятка

356

A:

wierzchowiec — верхавы конь

koń pociągowy — цяжаравоз

koń juczny — уочны конь

arab — арабскі конь

anglik — ангельскі конь

klusak — рысак

kucyk — поні

Аднату́гі

І ад конскае туті

Гнúща дуті

І ў вачох ідúць кругі.

Напінаеца, сапé цяжаравоз,

Бо ідзé ня так сабé,

А цягне воз.

А стаенінкі —

Брацеёнкі

Яго —

Пасьміхояцца:

— Га-га! Ды і-го-го!

І паказываюць на поні:

— Ці вы коні,

ці ня коні?

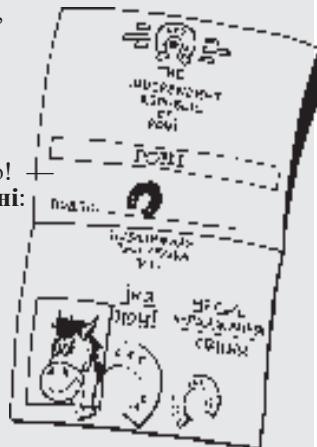
Га-

га-

га:

Цáцачны хамуцкі

І дута.

B:

МАСЬ — МАСЬЦЬ

gniady — гнёды
kary — вараны
srokaty — пярэсты
siwy — сіві
jabłkowaty — у яблыкі
bułany — буляны

357

stadnina — конскі завод
stajnia — стáйня
stójlo — стойла
tabun — табўн

358

A: koniuszy — канюшы
stajenny — стáйнік
koniuch — конюх
B: jeździec — 1. яздок
2. вéршнік
ujeżdżacz — аб'ежчык
woltyżer — вальтыжор
C: woźnica — вознік
furman — фурман

359

A: 1. uprząż — 1. вýпраж
2. zaprzęg — 2. збрúя
1. wędzidło — 1. муштук
2. cugle — 2. цүглі
popręgi — папруга
chomąto — хамут
Každy musi wiedzieć, na co go stać. —
● Вялікаму каніо — вялікі хамут.
Малому каніо — малы хамут.
kabłak — дугá
dzwoneczek — 1. званочак
2. бомы

Узрывáйце ж сънег санямі, коні!
Зьвіні, вясёлых бомаў медзь!
Вакол лятуць бары і гоні,
У грудзёх пачалá кроў кіпець.

B: lejce — лéйцы

1. siodło — сядло
2. kulgaka
- ostroga — шпора

Бэгемот і насарог

Сéлі на арэлі.
Аблівáючыся потам,

Так і прасядзéлі.

Ніхто нікога ўзыняць ня мог:
Ні бэгемот, ні насарог.

spiąć ostrogami — прышпорыць
knut — бізўн
o wysokim i chudym człowieku —
● Доўгі як бізўн.
bat — пúга

360

zaprząć — запрэгчы
zaprzegać — запрагаць
1. siodlać — сядлаць
2. kulbaczyć
założyć uprząż — 1. закілzáць
2. защугляць
włożyć chomąto — захамутаць
spętać — спúтаць

361

wio! — но! / ну!
pr-r-r! — тпр-ру!
● Staў — ні тпру ні ну.

362

rżeć — іржáць

rzy — іржé
rzą — іржúць

363

tętent — 1. тýпат
2. пошчак
tętent kopyt — тýпат капытоў / пошчак
капытоў

364

osioł — асёл
Skończony osioł. — Абсалютны асёл.
muł — мул

Żył sobie pewien mul.
Najlepiej muł się czuł,
Gdy stojąc przed wieczorem
Nad stawem lub jeziorem
Oglądał swe odbicie
I wołał: "Czy widzicie?
Wprost oczom swym nie wierzę,
Żem takie piękne zwierzę!"

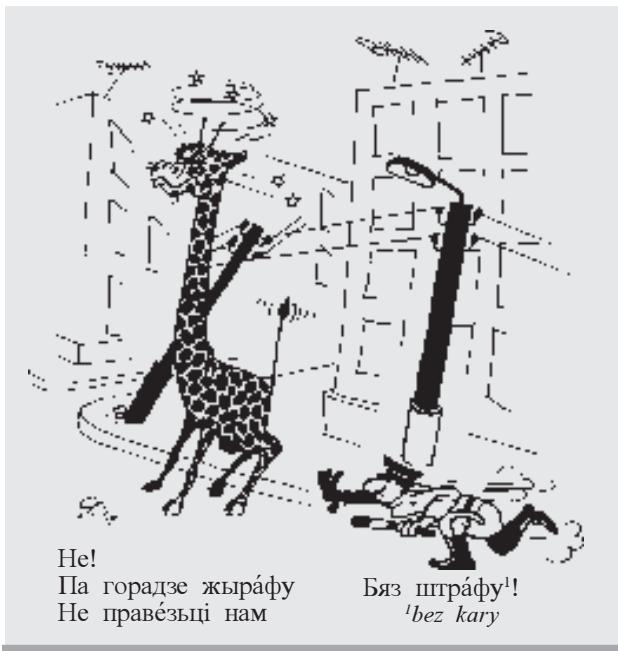
zebra — зéбра

365

nosorożec — насарог
hipopotam — 1. бэгемот
2. гіпапатам

Czy zebra jest prawdziwa?
Czy to tak naprawdę bywa?
Czy też malarz z Bożej łaski
Pomalował osła w paski?

żyrafa — жырা�фа
antylopa — антылёпа
wielbłąd — вярблюд

366
garb — горб

garby — гарбы

zarabiać swoją ciężką pracę —
■ зарабляць сваім гарбом

367
żubr — зубр
żubrzycza — зубрыха
żubrzę — зубраня
żubrzątko — зубранятка

368
żubrzy — зубрыны

369
żubrówka — зуброўка

370
A: bawół — буйвал
bizon — бізон

jak — як
wół — вол

woły — валы

■ harować jak wół — ■ пахаць як вол
● Zapomniał, wół, jak cielęciem był. —
Парá сталéцъ.
B: byk — бык
krowa — карова

C: cielę — цяля

■ gapić się jak cielę na malowane wrota —
■ глядзець, як баран на маляваныя
вароты
Czy ja jestem gorszy od innych? —
● Хібá я ў Бога цялі укрáў?
● Wzięły diabli krowę, niech wezmą i
cielę! — ● А гары яно ўсё ўсным агнём!
■ na tym świecie —
■ там, куды Макáр цялят не ганяў
cieliczka — цёлачка
cielica — цёлка
jałówka — ялаўка

371
cielęcy — цялячы
byczy — бычыны
krowi — карові

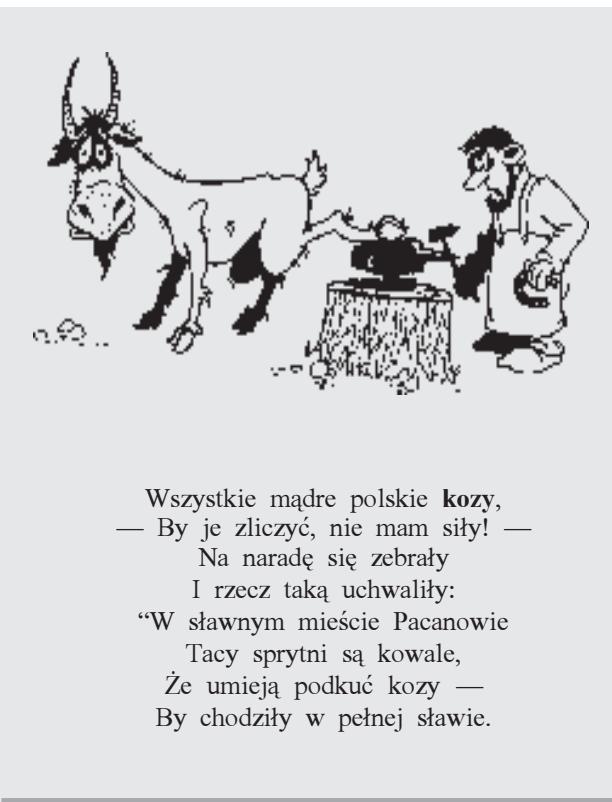
ВЯРБЛЮД ЗЬБІРАЎСЯ Ў БЕЛАВЕЖ

Зубр вярблюда тэлеграмай
Запрасіў у Белавеж:
“У мяне ў дрымúчай сáмай
Пúшчы
Добра пажывéш”.
I вярблюд развáжыў:
“Згода.
Вандраваць яшчэ каму ж?”
Прымярае капяліоп.

Ды задумáўся маруда:
Два ажно гарбы ў вярблюда.
Паспрабуй адзін рапы —
Браць на іх капелюшы,
Ці як ёсьць
З двумá гарбамі
Красавáца пад дубамі?

Wszystkie mądre polskie **kozy**,
— By je zliczyć, nie mam siły! —
    Na naradę się zebrły
    I rzecz taką uchwalily:
“W sławnym mieście Pacanowie
    Tacy sprytni są kowale,
    Że umieją podkuć kozy —
By chodziły w pełnej sławie.

372

A: **казёл — kozioł**

- **казёл адпушчония — ■ kozioł ofiarny**
- **выйкунць сálтa — ■ fiknac̄ kozla**
- казёл або барáн (асабліва стары)** — **сар**

Rzekł do kozła: “Capie luby,
Ludzka czułość ciebie mami!
Acz kiełbasę z ciebie zrobia,
Która tutaj zwą salami.
'eabiuc̄

Цоп! — Cap!

- **лон-лон — ■ lap-cap / ■ на лапу-сару**
- козылік — koziołek**

B: **казá — koza**

- кашмíрская казá — kaszmirska koza
- разъbíráцца ў нечым, як барáн у
Бíбліi — ● znać się na czymś tyle, co koza
на pieprzu
- пасадзіць за краты —
- замкнac̄ do kozy
- Адзін раз Мárку жаніць. —
- Raz kozie śmieré.

C: **казъляня́ — koźlę**

казълянятка — koźlątko

D: **казярог — koziorożec**

373

казъліны — 1. koźli

2. **capi**

казъліная барадá — koźla broda

казіны — kozi

казінае малако — kozie mleko

374 **beczeć — 1. раўсьці**

Dziecko beczy. — Дзіця равé.

2. **бляяць**

Owce beczały. — Авéчки бляялі.

3. **мэкаць**

Cap beczy. — Казёл мéкае.

muczeć — мычáць

Krowa muczy / гусзы. — Карова мычыць / рýкае.

375

1. **поў — bek**

Wół ryczy. — Вол равé.

2. **рык**

3. **мычáньне**

4. **бляяньне**

5. **мэканьне**

казылінае мéканьне — capi / kozi bek

ryk — рык

ryk žubra — рык зубра

nic nie rozumieć albo nic nie móc

odpowiedzieć — ● ні бэ, ні мэ, ні кукарóку

376

A: 1. **барáн — baran**

У адным сялé (нявáжна — дзе)

Хадзíў **Барáн** у чарадзé.

Разумных бараноў наогул жа нямнога,

А гéты дык дурнéй дурнога —

Не пазнае сваіх варот:

Відáць, што галавá слабáя.

А лоб дык вось наадварот —

Такога не страчáў ніколі лба я:

Калі нямá разумніка другога,

Пабіцца каб удвúх,

Дык ён разгоніцца ды ў сыцéну — бух!

У іншага дык выскачыў бы й дух,

А ён — нічога.

2. **барáні кажúх**

баранчык — baranek

B: **ягнá — jagnię**

ягнítы — jagnięta

■ **Божае ягнітка — ■ Baranek Božy**

C:

авéчка — owca

свойская — hodowlana

горная — górska

танкарúнна — cienkorunna / cienkowélnista

каrákulевая — karakułowa

■ **блудная авéчка — ■ zbląkana owca**

377

1. **барáні — barani**

2. **барановы**

(жарпт.) **плáкаць — ■ śpiewać baranim glosem**

■ **глядзéць як барáн — ■ patrzeć baranim wzrokiem**

■ **скруциць у барáні рог — ■ nagiąć karku**

авéчы — owczy

авéчае руно — owcza ruń

■ **авéчы rozum — głupota**

Dzik jest dziki, dzik jest zły,
Dzik ma bardzo ostre kły.
Kto spotyka w lesie dzika,
Ten na drzewo szybko zmyka.

Сывінка ў лáзыню хадзіла
І забылася мыла.
У лўжы паляжала:
— Памылася, — сказала.
Як прыйшла яна дахаты,
Не пазнáлі парасяты.
Аж сама зъдзівілася:
— Я ж у лáзыні мылася!

378

аслупянéць — 1. zbaranieć
2. osłupieć

бáвіцца — baraszkować

Дзéці бáвліся з бáцькам. — Dzieci baraszkowały z ojcem.

379

A: дзíк — dzik

B: вяprúk — wieprz

1. кныр — 1. knur

2. кнораз — 2. kiernoz

кабáн — kaban

C: вепручок — warchlak

У малéньких вепручкоў паласáтая поўсыць. — Małe warchlaczki mają siersc w paski.

парасá — prosię

смáжанае парасá — pieczone prosię

● **Ня méла бáба клопату — купíla**

парасá. — ● Nie miała baba kłopotu, kupiła sobie prosię.

● **Паразмаўлі, як гусь са сьвіннёй.** —

● Porozmawiały jak gęś z prosięciem.

парасáтка — prosiątko

парсíок — prosiak

D:

сывіннá — **świnia**

кормная — tuczna

убойная — ubojowa

бэконная — bekonowa

кармíць сывінéй — karmić świnie

даглядáць сывінéй — oporządzać świnie

■ Сывіннá няшчáсная! —

■ Swinio jedna!

● **Ня дай Бог сывінні рог, а мужыку — пáнства.**

● **набráцца, як сывіннá грázi** — upić się
Табé б толькі сывінéй пáсьвіць. — Świnie powinieneś pasać.

сывінка — świnka

марскáя сывінка — świnka morska

1. сывінамáтка — maciora

2. паросная сывіннá

380

1. сывінскí — świński

белабрысы — ■ świński blondyn

2. сывіннáчы

сывіннáчы віск — świński kwik

381

па-сывінску — po świńsku

сывінства — świństwo

382

рыла — ryj

383

верашчáць — kwiczeć

■ **верашчáць, як рóзанае парасá** —

■ kwiczeć jak zarzynane prosię

рохкаць — chrząkać

384

A: bydło — буйнáя рагáтая жывёла /

скаціна / тавár / бýдла

trzoda — чарадá

■ trzoda chlewna — сывінны

B:

стадо — стáтак

statek — сúдна

morski statek — марское сúдна

C:

pogłowie krów — пагалојe кароў

chlewnia / **pogłowie świní** — пагалојe

сывіnéй

385

hodować — гадавáць

odhodować — вы́карміць

podhodować — падгадавáць

trzymać — трymáць

oporządzić — даглédзець

paść — пáсьвіць

podoić — падаíць

386

hodowla — гадоўля

hodowla świní — сывінагадоўля

hodowla koni — конегадоўля

hodowla zwierząt — жывёлагадоўля

387

jelení — алéнь

łania — лань

renifer / ren — паўночны алέнь

daniel — 1. даніэль

2. рабы алέнь

sarna — казуля

kozica — 1. сáрна

2. казуля

łos — лось

■ **rosochaty łos** — ■ сахаты лось

łosica — ласіха

łosię — ласяня

388

bóscie się — 1. бадацца / басьціся

2. ісьці ў pori / рожкі

Krowa bodzie. — Карова бадаецца.

389

A:

1. **капыт** — **kopyto**

казінья капыты — kozie kopyta

2. **капыл**

● Робіць усё на адзін капыл. —

● Robi wszystko na jedno kopyto.

■ перарабіць на свой капыл —

■ przerobić na swoje kopyto

1. **капыток** — **kopytko**

казульчын капыток — sarnie kopytko

2. **капылок**

3. клёцкі з варáнай бульбы, мукі й яек

раздвоены капыт парнакапытных — racica

B: **róg** — **rog**

dać w róg — трубіць у рог

rozgałezone rogi — развéсистыя rogi

poroże — **poroži** (у жывёл зь сям'і алéневых)

poroże łosia — ласінья rogi

390

A: **слон** — **słoń**

сланітка / слані / сланё —

sloniątko

сланіха — **słonicha**

Ten **słoń** nazywa się Bombi.

Ma **trąbę**, lecz na niej nie trąbi.

Dlaczego? Nie bądź ciekawy.

To jego prywatne sprawy.

391

1. **хобат** — **trąba**

2. **трубá**

тру́бá — 1. **trąba**

2. **rura**

392

слановы — **słoniowy**

■ **слановая косьць** — ■ **słoniowa kość**

393

бівень — **kieł słonia lub mamuta**

394

мáлпа — **małpa**

гарыла — **goryl**

павіян — **pawian**

мартишка — **koczkodan**

арангута́н — **orangutan**

мáлпачка — **małpka**

395

■ **чалавекападобная істота** —

■ **istota człekokształtna**

аўстралапітэ́к — **australopitek**

пітэкантрап — **pithekantropus**

нэандэрталец — **neandertalczyk**

пячорны чалавéк — **jaskiniowiec**

396

A:

эвалю́цыя — **ewolucja**

разві́цьцё — **rozwój**

1. **поступ** — 1. **postęp**

2. **прагрэс**

B:

1. **посъпех** — 1. **sukces**

2. **postęp**

рабіць посыпехі — robić postepy

дасягáць посыпехаў — osiągać sukcesy

3. **powodzenie**

Зыччу посыпехаў. — Życzę powodzenia.

